КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 7.5.2008
COM(2008) 249 окончателен

2008/0095 (CNS)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

съгласно член 122, параграф 2 от Договора
за приемане от страна на Словакия на единната валута на 1 януари 2009 г.

(представена от Комисията)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

Предложение на Комисията за решение на Съвета в съответствие с член 122, параграф 2

На 3 май 1998 г. Съветът прие решение, че Белгия, Германия, Испания, Франция, Ирландия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Австрия, Португалия и Финландия са изпълнили необходимите условия за приемане на единната валута на 1 януари 1999 г. Дания и Обединеното кралство приложиха своите клаузи за право на отказ и следователно не бяха подложени на оценка от страна на Съвета. Гърция и Швеция бяха разгледани от Съвета като държави-членки, предмет на дерогация. На 19 юни 2000 г. Съветът реши, че Гърция е изпълнила необходимите условия за приемане на еврото на 1 януари 2001 г. Страните, които се присъединиха към Европейския Съюз на 1 май 2004 г. (Чешката република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Словения и Словакия) станаха държави-членки, предмет на дерогация в съответствие с член 4 от съответния Акт за присъединяване. На 11 юли 2006 г. Съветът реши, че Словения е изпълнила необходимите условия за приемане на еврото на 1 януари 2007 г. България и Румъния, които се присъединиха към Европейския Съюз на 1 януари 2007 г., станаха държави-членки, предмет на дерогация в съответствие с член 5 от съответния Акт за присъединяване. На 10 юли 2007 г. Съветът реши, че Кипър и Малта са изпълнили необходимите условия за приемане на еврото на 1 януари 2008 г.

Член 122, параграф 2 посочва процедурите за отмяна на дерогациите. Тези процедури следва да се инициират най-малко веднъж на всеки две години или по искане на държава-членка, предмет на дерогация. Съгласно тези процедури, Комисията и Европейската централна банка са длъжни да докладват на Съвета в съответствие с член 121, параграф 1 относно постигнатия напредък по изпълнението от страна на държавите-членки, предмет на дерогация, на техните задължения, във връзка с осъществяването на Икономическия и паричен съюз. На основание на своя доклад и на доклада на ЕЦБ, Комисията може да представи на Съвета предложение за решение на Съвета за отмяна на дерогацията за държавите-членки, които изпълняват необходимите условия.

Последните редовни Доклади за сближаване на Комисията и ЕЦБ бяха приети през декември 2006 г. Дания и Обединеното кралство не изявиха желание да приемат единната валута. Следователно оценката на сближаването за 2008 г. се отнася за следните десет държави-членки, предмет на дерогация: България, Чешката република, Естония, Латвия, Литва, Унгария, Полша, Румъния, Словакия и Швеция. Тъй като се присъединиха към ЕС на 1 януари 2007 г., България и Румъния подлежат за първи път на преглед на резултатите. В същото време, на 4 април 2008 г. Словакия подаде искане за оценка на изпълнението на необходимите условия за приемане на еврото на 1 януари 2009 г.

Докладът за сближаване на Комисията за 2008 г. бе приет от Колегията на 7 май 2008 г. ЕЦБ прие своя доклад на 6 май. Докладите включват преглед на съвместимостта на националните законодателства, включително и уставите на всяка една национална централна банка, с членове 108 и 109 от Договора и с Устава на ЕСЦБ и ЕЦБ. Докладите разглеждат и постигането във висока степен на устойчиво сближаване при изпълнението на критериите за сближаване и вземат предвид множество други фактори, посочени в член 121, параграф 1, последната алинея.

В Доклада си за сближаване Комисията заключава, че между държавите-членки, предмет на оценката, единствено Словакия изпълнява условията за приемане на еврото, изхождайки от предположението, че Съветът ще се съобрази с препоръката на Комисията за отмяна на процедурата при прекомерен дефицит.

На основание на своя доклад и на доклада на ЕЦБ, Комисията прие приложеното предложение за решение на Съвета за отмяна на дерогацията за Словакия, считано от 1 януари 2009 г.

2008/0095 (CNS)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

съгласно член 122, параграф 2 от Договора
за приемане от страна на Словакия на единната валута на 1 януари 2009 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално член 122, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид доклада на Комисията[1],

като взе предвид доклада на Европейската централна банка[2],

като взе предвид становището на Европейския парламент,

като взе предвид разискването на Съвета на заседанието му на ниво държавни и правителствени ръководители,

като има предвид, че

(1) Третият етап от Икономическия и паричен съюз (ИПС) започна на 1 януари 1999 г. На своята среща в Брюксел на 3 май 1998 г. Съветът в състав държавни и правителствени ръководители реши, че Белгия, Германия, Испания, Франция, Ирландия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Австрия, Португалия и Финландия са изпълнили необходимите условия за приемане на единната валута на 1 януари 1999 г. [3].

(2) С Решение 2000/427/ЕО[4] Съветът реши, че Гърция е изпълнила необходимите условия за приемане на единната валута на 1 януари 2001 г. С Решение 2006/495/ЕО[5] Съветът реши, че Словения е изпълнила необходимите условия за приемане на единната валута на 1 януари 2007 г. С Решения 2007/503/ЕО[6] и 2007/504/ЕО[7] Съветът реши, че Кипър и Малта са изпълнили необходимите условия за приемане на единната валута на 1 януари 2008 г.

---

1 Доклад, приет на 7 май 2008 г. - COM(2008) 248.
2 Доклад, приет на 6 май 2008 г.
3 Решение 1998/317/ЕО (ОВ L 139, 11.5.1998 г., стр. 30).
4 OJ L 167 от 7.7.2000 г., стр. 19.
5 OJ L 195 от 15.7.2006 г., стр. 25.
6 OJ L 186 от 18.7.2007 г., стр. 29.
7 OJ L 186 от 18.7.2007, стр. 32.

(3) Съгласно параграф 1 от Протокола относно някои разпоредби, които се отнасят до Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, приложен към Договора, Обединеното кралство нотифицира Съвета, че не възнамерява да премине към третия етап на ИПС на 1 януари 1999 г. Тази нотификация остава без промяна. В съответствие с параграф 1 от Протокола за някои разпоредби относно Дания, приложен към Договора, и решението, взето от държавните и правителствените ръководители в Единбург през декември 1992 г., Дания е нотифицирала Съвета, че няма да участва в третия етап на ИПС. Дания не е заявила желание да бъде започната процедурата по член 122, параграф 2 от Договора.

(4) В съответствие с Решение 98/317/ЕО Швеция е предмет на дерогация съгласно член 122 от Договора. Съгласно член 4 от Акта за присъединяване от 2003 г.[8] Чешката република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша и Словакия са предмет на дерогация съгласно член 122 от Договора. Съгласно член 5 от Акта за присъединяване от 2005 г. [9], България и Румъния са предмет на дерогация съгласно член 122 от Договора.

(5) Европейската централна банка (ЕЦБ) бе основана на 1 юли 1998 г. Европейската парична система беше заменена с механизъм на обменните курсове, чието създаване е договорено с резолюция на Европейския съвет от 16 юни 1997 г. за установяването на механизъм на обменните курсове през третия етап на Икономическия и паричен съюз[10]. Процедурите за механизма на обменните курсове на третия етап на Икономическия и паричен съюз (МОК II) бяха определени в споразумението от 16 март 2006 г. между ЕЦБ и националните централни банки на държавите-членки извън еврозоната, което предвижда работните процедури за механизма на обменните курсове на третия етап на Икономическия и паричен съюз[11].

(6) Член 122, параграф 2 от Договора предвижда процедурите за отмяна на дерогацията за съответните държави-членки. Съгласно посочения член най-малко веднъж на две години или по искане на държава-членка, предмет на дерогация, Комисията и ЕЦБ докладват на Съвета в съответствие с процедурата, предвидена в член 121, параграф 1 от Договора. Последните редовни Доклади за сближаване на Комисията и ЕЦБ бяха приети през май 2008 г. На 4 април 2008 г. Словакия представи официално искане за оценка на конвергенцията.

(7) Националното законодателство на държавите-членки, включително уставите на националните централни банки, при необходимост се адаптира с цел да се гарантира съвместимост с членове 108 и 109 от Договора и с Устава на Европейската система на централните банки (наричан по-долу „Устав на ЕСЦБ“). Докладите на Комисията и ЕЦБ дават подробна оценка на съвместимостта на законодателството на Словакия с членове 108 и 109 от с Договора и Устава на ЕСЦБ.

---

8 ОВ L 236, 23.9.2003 г., стр. 33.
9 ОВ L 157, 21.6.2005 г., стр. 203.
10 ОВ C 236, 2.8.1997 г., стр. 5.
11 ОВ C 73, 25.3.2006 г., стр. 21. Споразумение, изменено със споразумение от 14 декември 2007 г. (ОВ C 319, 29.12.2007 г., стр. 7).

(8) Съгласно член 1 от Протокола относно критериите за конвергенция в съответствие с член 121 от Договора за създаване на Европейската общност, критерият за ценова стабилност по член 121, параграф 1, първо тире от Договора означава, че в съответната държава-членка е налице устойчивост на цените и средният размер на инфлацията за период от една година преди осъществяването на прегледа на резултатите не превишава с повече от 1,5 процентни пункта размера на инфлацията в трите държави-членки с най-добри резултати в областта на ценовата стабилност. По смисъла на критерия за ценова стабилност инфлацията се измерва с помощта на хармонизираните индекси на потребителските цени (ХИПЦ), определени в Регламент (ЕО) № 2494/95 на Съвета от 23 октомври 1995 г. относно хармонизираните индекси на потребителските цени[12]. За да се оцени критерият за ценова стабилност, инфлацията в дадена държава-членка се измерва чрез процентното изменение в средноаритметичната стойност на дванадесет месечни индекса спрямо средноаритметичната стойност на дванадесет месечни индекса от предходния период. През едногодишния период до март 2008 г., трите най-добре представили се държави-членки по отношение на ценовата стабилност бяха Малта, Нидерландия и Дания при процент на инфлация съответно 1,5 %, 1,7 % и 2,0 %. В докладите на Комисията и ЕЦБ референтната стойност бе изчислена като проста средноаритметична стойност на процентите на инфлация на трите най-добре представили се държави-членки по отношение на ценовата стабилност плюс 1,5 процентни пункта. На тази основа референтната стойност през едногодишния период до март 2008 г. е била 3,2 %.

(9) Съгласно член 2 от Протокола относно критериите за конвергенция, посочени в член 121 от Договора, критерият за състоянието на държавния бюджет, посочен в член 121, параграф 1, второ тире от Договора, означава, че при проверката държавата-членка не е предмет на решение на Съвета в съответствие с член 104, параграф 6 от Договора относно съществуването на прекомерен дефицит.

(10) Съгласно член 3 от Протокола относно критериите за конвергенция, посочени в член 121 от Договора, критерият за участие в механизма на обменните курсове (МОК) на Европейската парична система, посочен в член 121, параграф 1, трето тире от Договора, означава, че държавата-членка е спазвала нормалните граници на отклонение, предвидени в МОК на Европейската парична система без голямо напрежение най-малко през последните две години преди прегледа на резултатите. В частност, държавата-членка не трябва да е девалвирала по своя инициатива двустранния централен курс на своята валута към валутата на друга държава-членка за същия период. От 1 януари 1999 г. МОК II предвижда рамка за оценка на изпълнението на критерия за обменния курс. При оценката на изпълнението на този критерий в своите доклади Комисията и ЕЦБ са проучили двегодишния период до 18 април 2008 г.

[12] ОВ L 257, 27.10.1995 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

(11) Съгласно член 4 от Протокола относно критериите за конвергенция, посочени в член 121 от Договора за създаване на Европейска общност, критерият за конвергенция на лихвените проценти, посочен в член 121, параграф 1, четвърто тире от Договора, означава, че за период от една година преди прегледа на резултатите дадена държава-членка е имала среден номинален дългосрочен лихвен процент, който не превишава с повече от два процентни пункта съответните лихвени проценти на най-много три държави-членки, с най-добри резултати в областта на ценовата стабилност. По смисъла на критерия за конвергенция на лихвените проценти са използвани сравними лихвени проценти за 10-годишни държавни облигации, служещи за референция. За да се оцени изпълнението на критерия за лихвените проценти, в докладите на Комисията и ЕЦБ е използвана референтна стойност, изчислена като проста средноаритметична стойност от номиналните дългосрочни лихвени проценти на трите най-добре представили се държави-членки по отношение на ценовата стабилност, плюс два процентни пункта. На тази база референтната стойност в едногодишния период до март 2008 г. е била 6,5 %.

(12) Съгласно член 5 от Протокола относно критериите за конвергенция, посочени в член 121 от Договора за създаване на Европейска общност, данните, използвани при настоящия преглед на резултатите за изпълнението на критериите за конвергенция, се осигуряват от Комисията. Комисията предостави данните, необходими за изготвянето на настоящото предложение. Бюджетните данни бяха предоставени от Комисията въз основа на докладите на държавите-членки, предоставени до 1 април 2008 г. в съответствие с Регламент (ЕО) № 3605/93 на Съвета от 22 ноември 1993 г. за прилагане на Протокола относно процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за създаване на Европейската общност[13].

(13) На базата на докладите, представени от Комисията и ЕЦБ относно напредъка при изпълнението от страна на Словакия на нейните задължения по отношение постигането на икономически и паричен съюз, Комисията направи следните заключения:

а) Законодателството на Словакия, включително Уставът на националната централна банка, е съвместимо с членове 108 и 109 от Договора и с Устава на ЕСЦБ/ЕЦБ.

б) По отношение изпълнението от страна на Словакия на критериите за конвергенция, посочени в четирите тирета от член 121, параграф 1 от Договора:

– средният размер на инфлацията в Словакия през годината до март 2008 г. е бил 2,2 %, което е под референтната стойност и е вероятно да остане под тази стойност през следващите месеци, макар и с намаляваща разлика;

– бюджетният дефицит в Словакия търпи надеждно и трайно намаление до стойност под 3 % от БВП; следователно Комисията препоръчва на Съвета да отмени решението за наличие на прекомерен дефицит в Словакия;

[13] ОВ L 332, 31.12.1993 г., стр. 7. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2103/2005 на Съвета (ОВ L 337, 22.12.2005 г., стр. 1).

– Словакия е член на МОК II от 28 ноември 2005 г.; през двегодишния период до 18 април 2008 г., словашката крона (SKK) не е била подлагана на голямо напрежение и Словакия не е девалвирала по своя собствена инициатива двустранния централен обменен курс на SKK към еврото;

– През едногодишния период до март 2008 г. дългосрочният лихвен процент в Словакия е бил средно 4,5 %, което е под референтната стойност.

в) С оглед на оценката на правната съвместимост и за изпълнението на критериите за сближаване, както и на допълнителните фактори, и при условие, че решението относно съществуването на прекомерен дефицит е отменено от Съвета, Словакия изпълнява необходимите условия за въвеждане на еврото.

(14) Съветът, по препоръка на Комисията, отмени решението на Съвета относно съществуването на прекомерен дефицит на 3 юни 2008 г. [14].

(15) Съветът, гласувайки с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, следва да вземе решение кои държави-членки, предмет на дерогация, изпълняват необходимите условия за приемане на единната валута и да отмени дерогациите за съответните държави-членки.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Словакия изпълнява необходимите условия за приемане на единната валута. Дерогацията в полза на Словакия, предвидена в член 4 от Акта за присъединяване от 2003 г., се отменя, считано от 1 януари 2009 г.

Член 2

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Член 3

Настоящето решение се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в …

За Съвета
Председател

[14] ОВ L […], […], стр. […].